

SYMPOZJA • KONFERENCJE • NARADY

ZANIECZYSZCZENIE WÓD PODZIEMNYCH PRODUKTAMI NAFTOWYMI PRZEDMIOTEM OBRAD IX KONFERENCJI W CZĘSTOCHOWIE

W dniach 19—20 listopada 1991 r. odbyła się w Częstochowie IX ogólnopolska konferencja naukowo-techniczna z cyklu „Problemy wykorzystania wód podziemnych w gospodarce komunalnej” na temat „Zanieczyszczenie wód podziemnych produktami naftowymi”. Konferencja została zorganizowana przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Częstochowie, Oddział Częstochowski PZITS oraz Koło Zakładowe PZITS przy WPWiK w Częstochowie.

W obradach konferencji wzięło udział 200 osób; głównie przedstawiciele wyższych uczelni, przedsiębiorstw geologicznych, urzędów wojewódzkich, przedsiębiorstw wodociągów i kanalizacji, CPN, biur projektów, stacji sanitarno-epidemiologicznych i innych. Podczas obrad konferencji zaprezentowano wnioski końcowe z 16 referatów opublikowanych w materiałach konferencyjnych oraz ogłoszono kilka komunikatów i doniesień.

Częstochowskie konferencje od dłuższego już czasu zajmują się problematyką ochrony wód podziemnych, co jest podyktowane nasilającymi się procesami zanieczyszczenia tych wód różnymi substancjami, przy czym do najbardziej uciążliwych i trudno usuwalnych zanieczyszczeń należą niewątpliwie produkty naftowe. Ponadto w ostatnich latach nasiliły się sygnały o zanieczyszczeniach i skażeniach zagrażających ujęciom wód podziemnych (np. w Lublinie, Kielcach, Płocku, Pile

oraz wokół obiektów należących do wojsk radzieckich). Uczestnicy konferencji omówili m.in. te szczególne przypadki, jak również sformułowali ogólną ocenę zagrożenia wód podziemnych produktami ropopochodnymi w skali kraju. Przedstawiono również informacje dotyczące bezpośrednich przyczyn zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz specyficznego rozchodzenia się tych zanieczyszczeń w gruncie.

Zarówno wyniki prac zaprezentowane w referatach i komunikatach, jak i wnioski wynikające z dyskusji, dały podstawę do następujących uogólnień:

— Obserwuje się gwałtowny wzrost zagrożenia środowiska wodno-gruntowego substancjami ropopochodnymi na skutek intensywnego rozwoju sieci magazynów oraz dystrybucji paliw i olejów. Dlatego też należy podjąć działania profilaktyczne, aby nie ponosić kosztów usuwania skutków skażenia wód i gruntów.

— Wszystkie obiekty służące do produkcji, przeładunku, magazynowania, transportu, dystrybucji i użytkowania materiałów pędnych, olejów i smarów oraz obiekty im towarzyszące należy uznać za szczególnie uciążliwe dla środowiska. Obiekty te winny być obligatoryjnie okresowo kontrolowane pod względem oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe, zaś duże obiekty powinny posiadać lokalne sieci monitoringu wód podziemnych. Stacje paliw należy wyposażyć w przynajmniej

jeden otwór obserwacyjny, zlokalizowany na kierunku spływu wód pierwszego poziomu wodonośnego.

— W jednostkach administracyjnych (województwa, RZGW) należy stworzyć laboratoria wyspecjalizowane w zakresie chemii wody i gruntów, wyposażone w nowoczesną i jednolitą aparaturę, przy czym zakres analiz i metodyka oznaczeń muszą być dostosowane do wymogów EWG. Jednocześnie należy zorganizować służby ratownictwa technicznego, wyspecjalizowane w ograniczaniu i likwidowaniu skutków skażenia lub zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego substancjami ropopochodnymi.

— Należy rozważyć możliwość zróżnicowania odpłatności koncesyjnych za stosowanie metod, środków i urządzeń proekologicznych w projektowaniu, budowie i eksploatacji magazynów i stacji paliw. Producenci krajowi oraz importerzy produktów naftowych powinni być zobowiązani do organizacji zbiórki i utylizacji opakowań po zużytych produktach.

Cennym uzupełnieniem tematyki konferencji była jej druga część, poświęcona metodom badań oraz sposobom oczyszczania gruntów i wód z produktów naftowych. Swoje doświadczenia w tym zakresie omówili przedstawiciele „Geotestu” z Brna oraz firmy „Krüger” z Danii.